

ПРИКАЗ

03.09.2021

БОЕРЫК

№

174-П

г. Казань

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен һәм файдалану режимын раслау турында

“Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, “Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында” 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 12 июлендәге 565 номерлы “Мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы комитеты мәсьәләләре” карары нигезендә федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекттын һәм аның территориясен дәүләт саклавы максатларында боерык бирәм:

1. Бу боерыкка 1 кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

2. Бу боерыкка 1 кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясеннән файдалану режимын расларга.

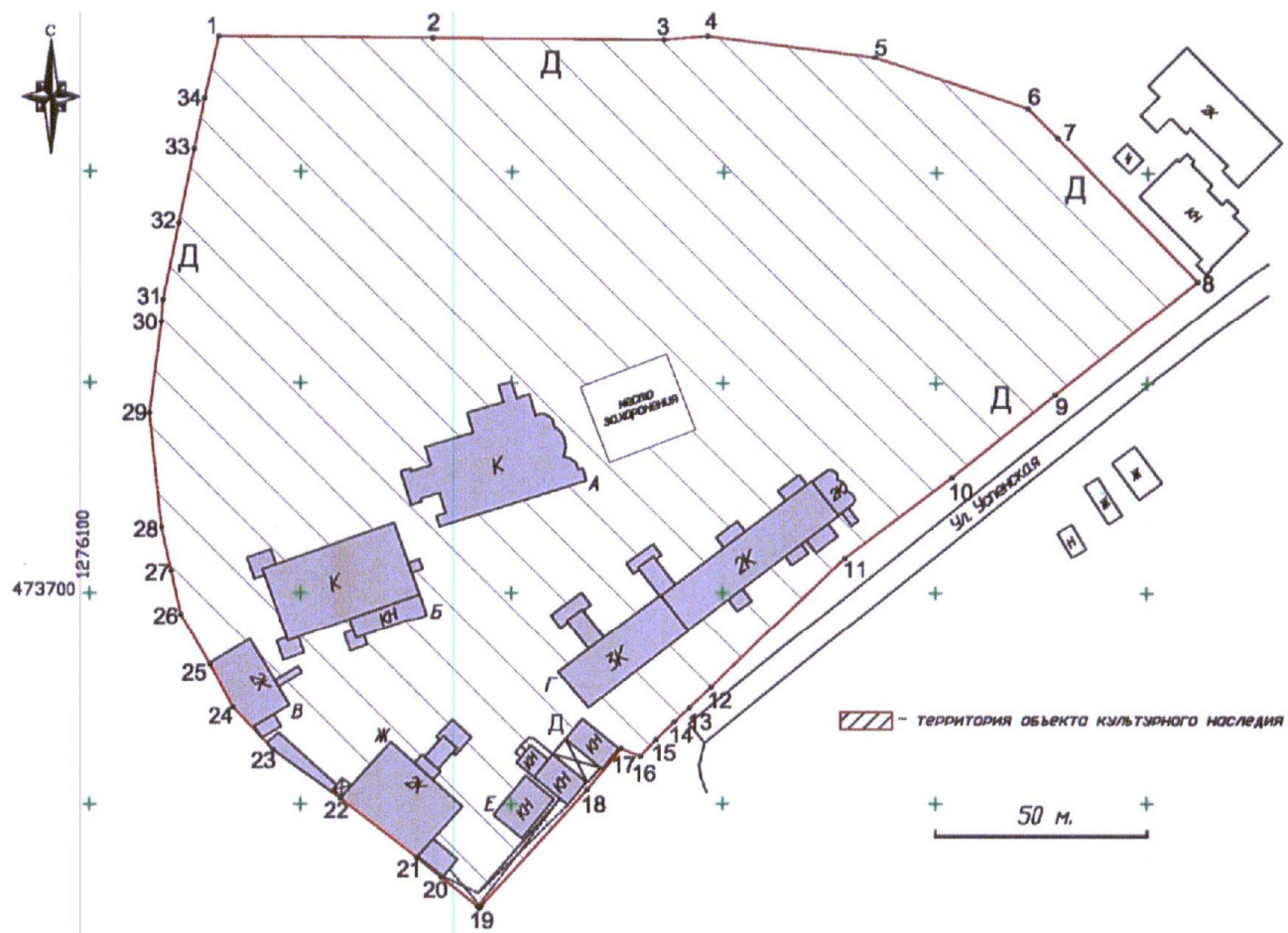
3. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2021 елның 3нче сентябрдәге 174-П боерыгына 1 кушымта

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе **ЧИКЛӘРЕ**

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре **картасы (схемасы)**

1 участок – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя утрау-шәһәрлеге, Успенский территориясе, Успенский Богородицкий ир-атлар монастыре адресы буенча урнашкан «Успение монастыре ансамбле», XVI - XVII гасыр федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе

«Успение монастыре ансамбле», XVI - XVII гасыр федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керүче мәдәни мирас объектлары:

А - Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан “Успение соборы”, 1560 ел, федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

Б – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение мәйданы, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Никола чиркәве», 1556 ел, федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

В – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение мәйданы, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Монастырь училищесе», XVIII гасыр, федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

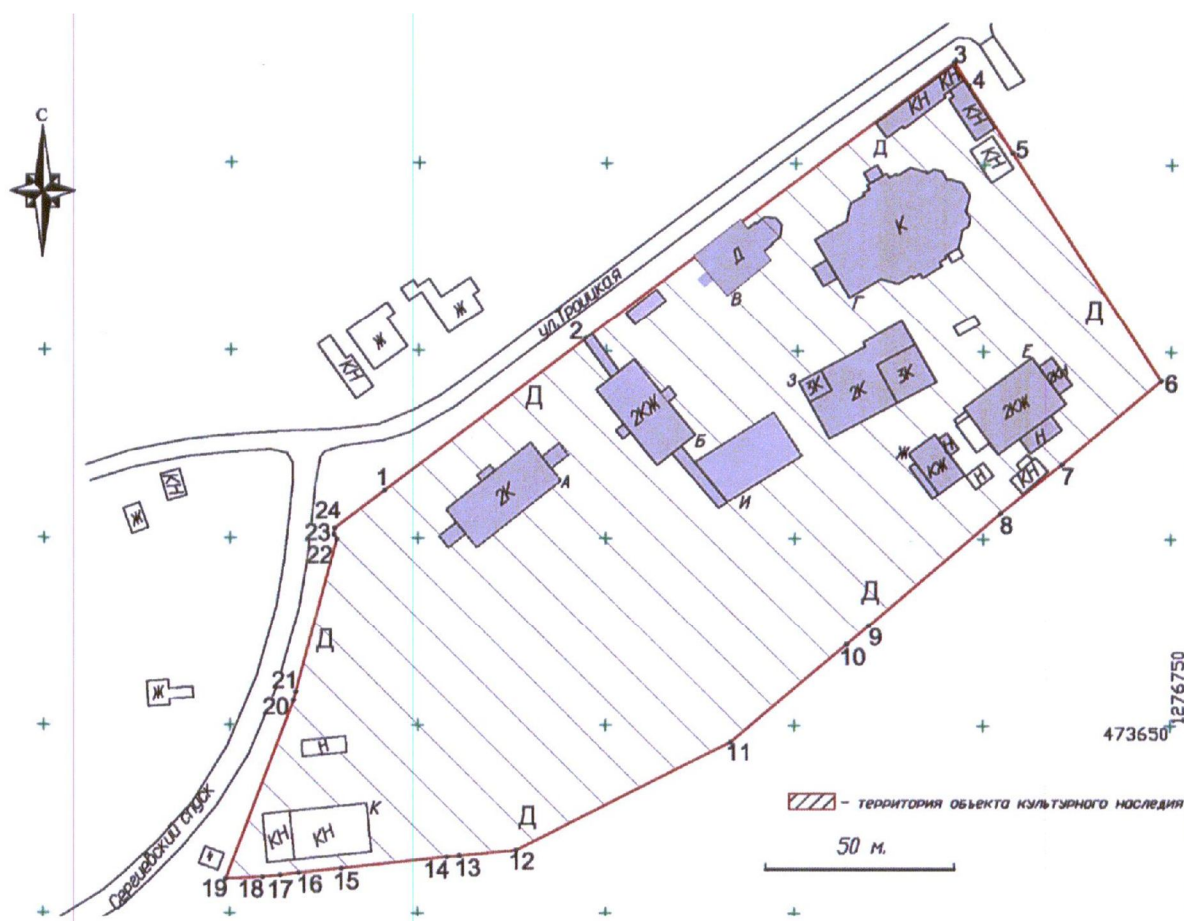
Г – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение мәйданы, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Ир-атлар монастырениң туганнар корпусы», XVI – XVIII гасырлар, федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

Д – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение мәйданы, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Чиркәүле ир-атлар монастырениң коймасы» федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

Е – Яшел Үзән районы, Зөя авылы, “Зөя утрау-шәһәрчеге” адресы буенча урнашкан “Бозлык” ачыкланган мәдәни мирас объекты;

Ж - Д – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәре, Успение мәйданы, Успение Богородица ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Ир-атлар монастырениң архимандрий корпусы» федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты.

2 участок - Яшел Үзән районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан Иоанно-Предтеченский монастыре территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектлары территориясе

Яшел Үзән районы, Зәя авылы адресы буенча урнашкан Иоанно-Предтеченский монастыре территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектлары

А, Б, Е, Ж, И – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Хатын-кызлар монастыреның 6, 4, 7, 8, 9, 12 корпуслары», XVI – XVIII гасырлар, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

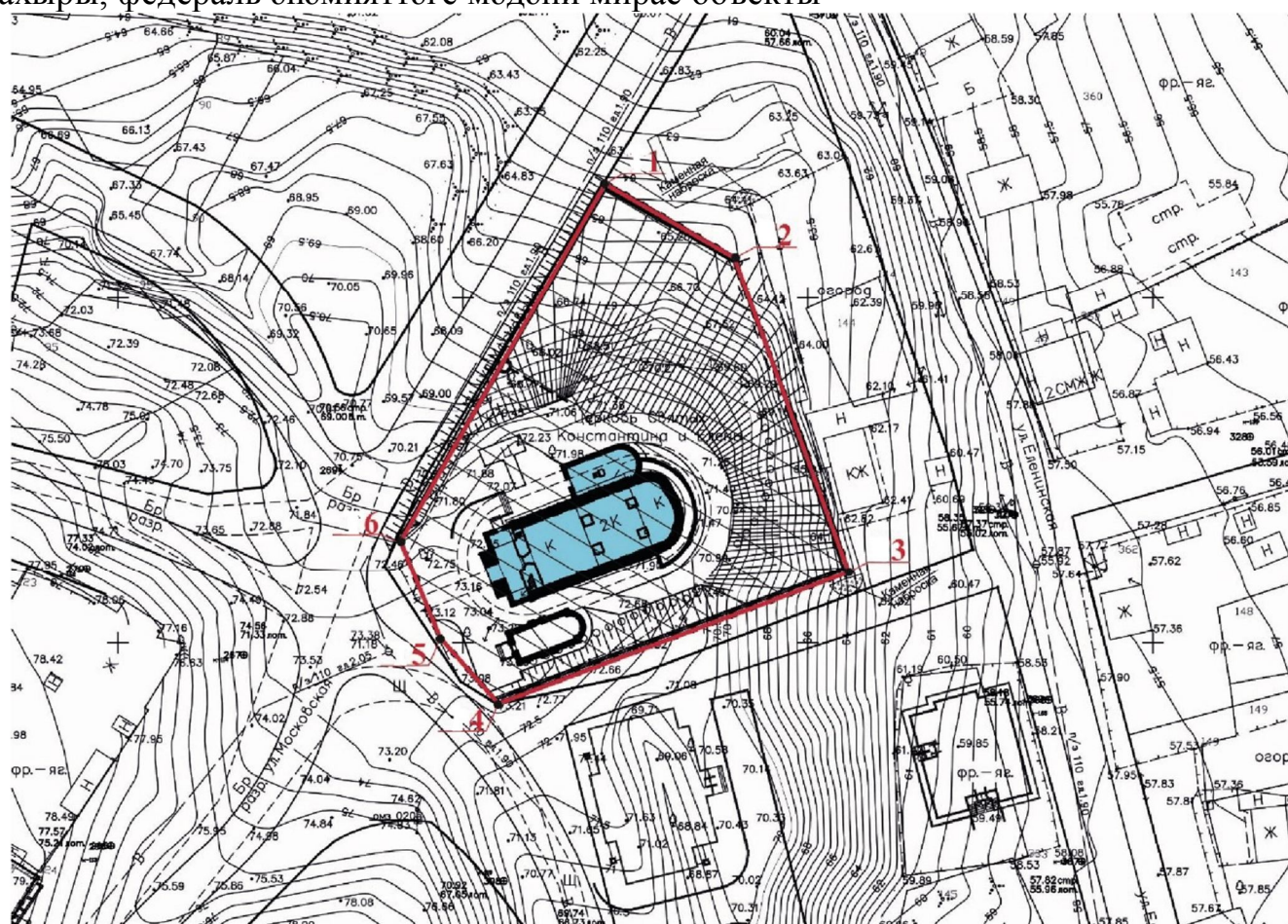
В – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Троица чиркәве», 1551 ел, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

Г – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән районы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Радости всех скорбящих» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты;

Д - Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Хатын-кызлар монастыре коймасы» федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

З - Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зәя авылы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Сергеев чиркәве», 1604 ел, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

3 участок – Татарстан Республикасы, Яшел Үзән районы, Зөя авылы, Мәскәү урамы адресы буенча урнашкан «Константин һәм Елена чиркәве», XVII гасыр ахыры, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты

Условные обозначения

- Территория объекта культурного наследия
- Объект культурного наследия
- 1** Поворотная точка границы территории

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI-XVIII гасырлар, адресы буенча урнашкан федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренә **картографик тасвирламасы**

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан “Архитектура һәйкәлләре комплексы”, XVI - XVIII гасыр, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның 1 участогы территориясе чикләре Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя утрау-шәһәрлеге, Успенский Богородицкий ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан “Успенский монастыре ансамбле”, XVI - XVII гасырлар федераль әһәмияттәге, урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе чикләренә туры килә;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успение мәйданы, Успение Богородицкий ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Успение соборы», 1560 ел, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты,;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успенская мәйданы, Успенский Богородицкий ирләр монастыре территориясе буенча урнашкан «Никольский чиркәве», 1556 ел, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успение мәйданы, Успение Богородицкий ирләр монастыре территориясе буенча урнашкан «Монастырь училищесы», XVIII гасыр, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успение мәйданы, Успение Богородицкий ирләр монастыре территориясе адресы урнашкан "Ирләр монастыренң туганнар корпусы» XVI – XVIII гасырлар, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

- Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успение мәйданы, Успение Богородицкий ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан "Чиркәүле ир-атлар монастыре капкасы» федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты,;

– - Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Успение мәйданы, Успение Богородицкий ирләр монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Ир-атлар монастыренң Архимандрий корпусы», XVIII гасыр, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты,;

– Яшел Үзән районы, Зөя утрау-шәһәре, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Бозлык» мәдәни мирас объекты түбәндәгечә узалар:

төньяк өлеше: көнчыгыш юнәлештә, Успенская урамы ягына таба, монастырь киртәсе буйлап (1,2,3,4 борылыш нокталары);

төньяк-көнчыгыш өлеш: көньяк-көнчыгыш юнәлештә, бер якка Успенская ур., монастырь киртәсе буенда (4,5,6,7,8 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеш: көнъяк-көнбатыш юнәлештә, Успенская урамы буйлап, монастырь киртәсе буйлап (8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19 борылыш нокталары);

көнъяк-көнбатыш өлеш: төньяк-көнбатыш юнәлештә, Успенская урамыннан, монастырь киртәсе буйлап (19,20,21,22, 23,24,25,26 борылыш нокталары);

көнбатыш өлеше: төньяк юнәлештә, монастырь коймалары буйлап (26,27,28,29,30,31,32,33,34,1 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы» федераль әһәмияттәге 2 Мәдәни мирас объекты территориясе чикләре территория чикләренә туры килә:

- Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Хатын-кызлар монастыреның 6, 4, 7, 8, 9, 12 корпуслары» федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Троицкий урамы, Иоанн–Предтеченский монастыре территориясе буенча урнашкан «Троицкий чиркәве», 1551 ел, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

- Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы, Троицкий урамы, Иоанн–Предтеченский монастыре территориясе буенча урнашкан «Хатын-кызлар чиркәвенәң коймасы», федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

- 1604 ел, Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Свияжск авылы, Троицкий урамы, Иоанно–Предтеченский монастыре территориясе буенча урнашкан «Сергиевская чиркәве» федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты;

– Татарстан Республикасы, Яшел Үзән районы, Троицкая урамы, Иоанно-Предтеченский монастыре территориясе адресы буенча урнашкан «Радости всех скорбящих» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты;

Түбәндәгечә узалар:

төнъяк-көнбатыш өлеше: төньяк-көнчыгыш юнәлештә, буенда

Троицкий урамы, Иоанн-Предтеченский монастыре коймасы буйлап (24,1,2,3 борылыш нокталары);

төнъяк-көнчыгыш өлеше: көнъяк-көнчыгыш юнәлештә, Троицкий урамыннан, Иоанн-Предтеченский монастыре коймасы буйлап (3,4,5,6 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеше: көнъяк-көнбатыш юнәлештә, Иоанн-Предтеченский монастыре коймасы буйлап (6,7,8,9,10,11,12 борылыш нокталары);

көнъяк өлеше: көнбатыш юнәлештә, Иоанн - Предтеченский монастыре коймасы буйлап Сергиевский спуск урамына таба (12,13,14,15,16,17,18,19 борылыш нокталары);

көнбатыш өлеше: төньяк-көнчыгыш юнәлештә, Сергиевск спускы урамы буенча, Троицкий урамы ягына, Иоанн-Предтеченский монастыре коймасы буенда (19,20,21,22,23,24 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы» федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объектынның **3 участогы** территориясе чикләре Татарстан Республикасы, Яшел Үзән районы, Зөя авылы, Мәскәү урамы адресы буенча урнашкан «Константин һәм Елена чиркәве», XVII гасыр ахыры федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренә туры килә һәм түбәндәгечә үтә:

төньяк-көнчыгыш өлеш: көньяк-көнчыгыш юнәлештә, Мәскәү урамыннан, участок чиге буйлап (1, 2,3 борылыш нокталары);

көнъяк өлеше: көньяк-көнбатыш юнәлештә, Константиновская урамына, участокның кадастр чиге буйлап (3, 4 борылыш нокталары);

көнъяк-көнбатыш өлеш: төньяк-көнбатыш юнәлештә, Константиновская урамы һәм Мәскәү урамы ягыннан, участокның кадастр чиге буйлап (4,5,6 борылыш нокталары);

төньяк-көнбатыш өлеш: төньяк-көнчыгыш юнәлештә, Мәскәү урамы буйлап, участок чиге буйлап (6,1 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI – XVIII гасырлар, федераль эһәмияттәге мәдәни мирас объектлары чикләренәң **характерлы нокталары таблицасы**

1 участок

Нокталарның жирле координаталар системасындагы координатлары (МСК-16)		
№	X	Y
1	473831.87	1276130.42
2	473831.54	1276181.0 2
3	473831.27	1276235.78
4	473832.10	1276246.11
5	473827.20	1276285.46
6	473815.28	1276321.47
7	473808.40	1276328.43
8	473774.35	1276361.86
9	473747.28	1276328.02
10	473727.55	1276303.79
11	4 73708.24	1276278.62

12	473677.52	1276247.26
13	473672.58	1276242.06
14	473669.32	1276238.59
15	473665.14	1276234.28
16	473661.21	1276230.57
17	473663.03	1276225.91
18	473653.29	1276217.98
19	473625.35	1276192.33
20	473632.65	1276183.34
21	473637.38	1276177.47
22	473651.39	1276159.49
23	473662.68	1276143.75
24	473672.94	1276134.06
25	473682.96	1276128.64
26	473694.91	1276121. 67
27	473705.24	1276119.37
28	473715.60	1276117.07
29	473742.84	1276114.12
30	473764.50	1276116.95
31	473769.85	1276117.38
32	473787.93	1276121.10
33	473805.41	1276124.68
34	473817.37	1276127.11

2 участок

Нокталарның жирле координаталар системасындагы координатлары (МСК-16)		
№	X	Y
1	473662.74	1276541.04
2	473703.31	1276594.48
3	473777.19	1276691.78
4	473771.02	1276695.67
5	473753.14	1276707.42
6	473692.40	1276747.33
7	473670.10	1276720.89
8	473656.95	1276704.57

9	473626.69	1276669.64
10	473621.69	1276663.77
11	473595.56	1276633.06
12	473566.69	1276576.18
13	473565.21	1276561.14
14	473564.91	1276557.68
15	473561.87	1276529.66
16	473560.68	1276518.24
17	473560.03	1276513.35
18	473559.59	1276508.66
19	473559.13	1276498.83
20	473606.46	1276516.82
21	473608.71	1276517.41
22	473649.63	1276528.22
23	473650.98	1276527.50
24	473652.60	1276527.69

3 участок

Нокталарның жирле координаталар системасындагы координатлары (МСК-16)		
№	X	Y
1	474266.649	1276920.474
2	474254.090	1276941.870
3	474209.330	1276955.620
4	474191.078	1276904.995
5	474200.671	1276896.749
6	474214.781	1276891.112

Татарстан Республикасы
мәдәни мирас объектларын
саклау комитетының 2021
елның 3 сентябрдәгә 174-
II номерлы боерыгына 2
кушымта

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы
буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI – XVIII гасырлар,
федераль эһәмияттәгә мәдәни мирас объектлары территориясеннән **файдалану
режимы**

Татарстан Республикасы, Яшел Үзән муниципаль районы, Зөя авылы адресы
буенча урнашкан «Архитектура һәйкәлләре комплексы», XVI – XVIII гасырлар,
федераль эһәмияттәгә мәдәни мирас объектлары территориясе чикләрендә
түбәндәгеләр **рөхсәт ителә**:

- мәдәни мирас объектынның физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән
мәдәни мирас объектларын саклау, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау,
реставрацияләү, заманча файдалану өчен жайлаштыру буенча эшләр башкару.;

- мәдәни мирас объектларының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы
килми торган һәм хәзергә шартларда мәдәни мирас объектларының эшләвен
тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалык эшчәнлеген алып бару;

- функциональ куллану төрләре нигезендә, аның үзенчәлекләрен үзгәртмичә,
саклау предметын тәшкит итә торган, мәдәни мирас объектын заманча файдалану
өчен куллану һәм жайлаштыру;

- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм
мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәгә 73-ФЗ номерлы
Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектынның бөтенлеген
боза торган корылмаларны һәм объектларны, шул исәптән вакытлы корылмаларны
сүтү;

- инженерлык инфраструктурасының (су белән тәэмин итү, канализация,
жылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү,
телефонлаштыру һ. б.) гамәлдәгә объектларын капитал ремонтлау, шулай ук
башкарыла торган эшләрнең (шул исәптән динамик йогынтыларның) мәдәни мирас
объектына йогынтысы булмаган очракта, жир асты инфраструктурасының яңа
объектларын жир асты юлы белән төзү (шул исәптән, гамәлдәгә инженерлык
инфраструктурасының тышкы челтәрләре);

- мәдәни мирас объектын саклауга, файдалануга һәм популярлаштыруга
юнәлтелгән территорияне төзекләндерү;

- мәйданчыкларны, традицион материалларны (кирпеч, таш, гранит һәм
башка табигый материалларны, шулай ук табигый материалларны куллану);

- тарихи мохит элементлары характеристикаларына жавап бирэ торган аерым торучы яктырту жиһазларын куллану;;

- яшеллэндерү: агачларны саклау, яшел үсентелэрне санитар һәм санитар кисү, яшеллэндерүнең яңа элементларын утырту;

- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, аларны торгызу өчен кирәкле житәрлек фәнни мәгълүматлар булган очракта, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, кече архитектура формаларын, коймаларны, капкаларны) югалган тарихи элементларны торгызу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы «Кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль закон таләпләренә туры китерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чараларын (элмә такталарны) урнаштыру: оешманың эшчәнлек профиле, оешманың фирма атамасы, аның урнашу урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәвенә алу һәм аны закон нигезендә теркәгән орган исеме турында мәгълүмат;

- тышкы мәгълүмат чараларының (элмә такталарның) биекlege Фриз биеклегеннән 2/3, кат тәрәзәләре арасындагы жиңеллекләрдән 2/3 булмаска тиеш, аның чикләрендә теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана;

Арка тәрәзәләре булганда, катлар тәрәзәләре арасында урнашкан конструкцияләрнең биекlege $\frac{1}{2}$ ка кадәр кими. Мәгълүмати конструкцияләрнең киңlege, декоратив-сәнгать панноларынан тыш, теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган простенка киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә үткәрелә.

Татарстан Республикасы, Кукмара шәһәр тибындагы бистәсе, Ленин урамы, 12 нче йорт адресы буенча урнашкан «Родигиннарның итек фабрикасы цехлары бинасы» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела:**

- капитал төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл яисә капитал төзелеш объектларының ансамбле территориясендә булган күләм-киңлек характеристикаларын арттыру;

мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше яисә табигать мохитен саклау эшләрненнән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык жиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

-инженерлык инфраструктурасы объектларын (су белән тээмин итү, канализация, жылылык белән тээмин итү, газ белән тээмин итү, электр белән тээмин итү, телефонлаштыру һ. б.) жир өсте юлы белән салу;;

- киосклар, павильоннар, элмэләр, кече архитектура формаларын урнаштыру, югалганнарын торгызудан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияларне (пресс, чүкеч һ.б. кебек машиналарны куллану, кривошипно-шатунлы механизмнар, чүкечләр һәм бөрмә хәрәкәтнең башка механизмнарын куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләргә күпсанлы машиналарны берьюлы куллану;

-мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- агачларны кисү, санитар кисүләрдән тыш.